

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 370/2011-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. septembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť V. H. P., zastúpeného advokátom JUDr. M. Š., CSc., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 114/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. júla 2011 doručená sťažnosť V. H. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) (sťažovateľ v texte sťažnosti nesprávne

uvádza čl. 46 ods. 1 ústavy, pozn.) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 114/2008.

2. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol: *„Môj právny predchodca, môj otec R. H., podal na Okresný súd Trnava Návrh na vydanie Platobného rozkazu. Stalo sa tak 29. 04. 2007...*

Medzitým tým bol obnovený Okresný súd Piešťany a napadnutá vec bola delimitovaná po jeho obnovenej činnosti na znovu zriadený Okresný súd Piešťany.

Môj právny predchodca môj otec, R. H., ktorý návrh podal zomrel. Konanie bolo prerušené, až do doby, dokiaľ sa v dedičskom konaní nerozhodne aj o tom, kto bude právnym, nástupcom v postavení žalobcu v tejto právnej veci....

Ja, ako právny nástupca po poručiteľovi, ktorý bol žalobcom a do tohto konania som vstúpil na strane žalobcu, som Okresnému súdu Piešťany dňa 03. 05. 2009... poslal dedičské rozhodnutie...

Sťažovateľ v dôsledku nečinnosti Okresného súdu Piešťany nemá žiadnu právnu istotu, že jeho vec bude riadne a včas nielen začatá, ale aj ukončená“.

3. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal nález tohto znenia:

„... prikázal Okresnému súdu Piešťany, aby vo veci rozhodol bez zbytočných prieťahov vydaním Platobného rozkazu v zhode s podaným návrhom na vydanie Platobného rozkazu zo dňa 29. 04. 2007 na zaplatenie žalovanej sumy 595,1882 EUR s prísl. (pôvodne 17. 940,60 SKK s prísl.) a trovami konania“.

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

7. Ústavný súd zo sťažnosti a jej príloh došiel k záveru, že sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonných náležitostí a z dôvodu jej neprípustnosti.

8. Podľa § 20 ods. 1 a 3 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

9. Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie,

- a) ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili,
- b) právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody,

c) proti komu sťažnosť smeruje.

10. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa odseku 2 citovanej právnej normy ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nespĺnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

11. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v sťažnosti je oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáhal. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy).

12. Z uvedeného v okolnostiach danej veci vyplýva, že sťažovateľom navrhovaný petit sťažnosti (pozri bod 3) nie je dostatočným podkladom na rozhodnutie ústavného súdu, pretože je neurčitý a nezrozumiteľný. V petite nie je uvedená konkretizácia konania, t. j. spisová značka konania, sťažovateľ nežiada vysloviť v súvislosti s postupom okresného súdu porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktoré výslovne predchádza príkazu vo veci konať (k tomu pozri čl. 127 ods. 2 ústavy), a navyše, ústavný súd nemá právomoc, aby prikázal okresnému súdu vydať platobný rozkaz, tak ako to je uvedené v sťažovateľovom navrhovanom petite.

13. V súvislosti s nedostatkom zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti ústavný súd uvádza, že sťažovateľ je zastúpený advokátom. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd

nahrádzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 320/07). Keďže sťažovateľ je v danom prípade kvalifikovane zastúpený advokátom, ústavný súd podľa ustálenej rozhodovacej praxe (napr. I. ÚS 368/2010, IV. ÚS 322/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010) zastáva názor, že v takýchto prípadoch nie je potrebné osobitným spôsobom vyzývať advokáta na odstránenie nedostatkov podanej sťažnosti.

14. Aj keby ústavný súd sťažnosť neodmietol z dôvodu nesplnenia zákonných náležitostí, bolo by ju potrebné odmietnuť aj z dôvodu neprípustnosti.

15. Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci podľa v bode 10 citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde v danej veci skúmal, či sú splnené podmienky na konanie pred ním. Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prieťahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky, ktoré má podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde); takéto dôvody v danej veci sťažovateľ neuviedol a ani ústavný súd ich nezistil.

16. Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prieťahy v konaní v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prieťahmi v súdnom

konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“), ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietáhov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 zákona o sudcoch]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti“. V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

17. Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

18. Sťažovateľ nepreukázal a ústavný súd zo sťažnosti a jej príloh nezistil, žeby sťažovateľ doručil predsedovi okresného súdu podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch sťažnosť na prietahy v predmetnom súdnom konaní. Ani priložený list sťažovateľa z 3. mája 2009 nemožno považovať za kvalifikovanú sťažnosť podľa obsahu, lebo žiada „... *aby nám bolo čo najkratšom čase doručené predvolanie na pojednávanie...*“, a nie je adresovaná ani predsedovi okresného súdu, ale okresnému súdu Mgr. V. Z., sudcovi.

19. Na základe týchto zistení ústavný súd dospel k záveru, že v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, a preto ju aj z toho dôvodu bolo potrebné odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

20. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. septembra 2011